

ПЕРСПЕКТИВИ ПОШИРЕННЯ КОРПОРАТИВНОЇ СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ В СИСТЕМУ ДЕРЖАВНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ

Олійник О. О.

В статті досліджено перспективи поширення корпоративної соціальної відповідальності в систему державних закупівель України. На основі досвіду зарубіжних країн розроблено схему впровадження рівня соціальної відповідальності підприємства в соціально-трудовах відносинах в держзакупівлі.

Постановка проблеми в загальному вигляді. Потужним важелем впливу держави на економіку є система державних замовлень, закупівель продукції, робіт і послуг для державних потреб. Оскільки державні закупівлі займають значне місце у витратній частині бюджету більшості розвинених країн, то вони є дієвим інструментом управління економікою. За допомогою державних контрактів багато держав вирішують свої соціально-економічні проблеми, а також забезпечують проведення наукових досліджень, створення і впровадження нових технологій і розробок. В економічно розвинених країнах державні закупівлі вже сьогодні розглядаються не тільки як інструмент забезпечення поточної діяльності органів державного управління, але й реалізації соціальної політики, зокрема стимулювання розвитку корпоративної соціальної відповідальності (КСВ). В Україні стимулювання поширення соціальної відповідальності не належить до пріоритетів державної регуляторної політики. Разом з тим, імплементація досвіду розвинених країн в регулювання соціально-трудовах відносин в Україні з використанням фінансово-економічних важелів могло б сприяти розв'язанню багатьох проблем у цій галузі.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблеми організації державних закупівель є завжди актуальними і інтерес до системи прок'юременту у всьому світі залишається високим. Дослідження щодо сутності держзакупівель та механізму їхнього функціонування відображені в наукових працях багатьох вітчизняних та зарубіжних учених, зокрема Л. Кравченка, В. Карасьова, І. Сало, В. Смиричинського, А. Шеремет та ін. Проте основними питаннями цих досліджень є прозорість тендерних процедур, вільний доступ учасників, запобігання

корупції, впровадження аудиту тощо. Що стосується врахування соціальних аспектів в державних закупівлях, зокрема використання концепції корпоративної соціальної відповідальності та визначення рівня соціальної відповідальності підприємств у соціально-трудовах відносинах (РСВ), то ці проблеми сьогодні науковцями висвітлюються мало. Разом з тим, за європейським досвідом державного регулювання економічних відносин можна виявити, що соціальні критерії широко використовуються в системі держзакупівель. Водночас соціологічні опитування підтверджують, що на разі для вітчизняних підприємств основними інструментами державного стимулювання розвитку та впровадження принципів КСВ в свою діяльність, в тому числі і з метою регулювання ризиків у соціально-трудовах відносинах, є фінансові, складовою частиною яких є пріоритети в державних закупівлях та тендерах.

Метою роботи є дослідження перспектив поширення корпоративної соціальної відповідальності в систему державних закупівель на основі вивчення досвіду європейських країн та створених в Україні нормативно-правових засад.

Виклад основного матеріалу. За останнє століття функції держави значно розширилися, особливо в промислово розвинених країнах. Якщо говорити про економічну і соціальну роль держави, то для її визначення найбільш істотними є масштаби державної власності і частка державних витрат у валовому внутрішньому продукті країни. Державні витрати складають зараз майже половину ВВП в промислово розвинених країнах і приблизно одну чверть в країнах, що розвиваються [1]. За ХХ століття ця частка зростає у всіх країнах (розвинених та тих, що розвиваються), при чому зростають як обсяги, так і вартість державних закупівель [2, с. 6].

Така ж тенденція характерна і для України, де державні закупівлі є одними з найважливіших складових державних видатків і займають значний відсоток в структурі як ВВП, так і бюджетних витрат (таблиця 1 – складено за даними [3, 4]).

Таблиця 1

Структура державних закупівель у ВВП та у витратній частині
Державного Бюджету України

Показники	Роки			
	2008	2009	2010	2011
1. ВВП, млн. грн.	948056	913345	1082569	1302079
2. Видатки Державного Бюджету України, тис. грн.	253207,9	274156,4	324016,5	337639,1
3. Об'єм державних закупівель				
3. 1. Загальна річна сума коштів, запланованих замовником для закупівлі товарів, робіт і послуг млн. грн.	224435,2	152202,2	335280,6	496759,2
3. 2. Загальна сума коштів за укладеними договорами у звітному періоді для закупівлі товарів, робіт і послуг за процедурами закупівель, млн. грн.	167297,6	105268,3	172121,9	325101,5
- в тому числі за рахунок коштів Державного бюджету України	28149,3	23993,2	23058,1	55362,4
4. Частка запланованих державних закупівель в ВВП, %	23,67	16,66	30,97	38,15
5. Частка державних закупівель в ВВП за укладеними договорами, %	17,64	11,52	15,89	24,97
6. Частка державних закупівель в витратній частині Державного Бюджету України, %	11,11	8,75	7,11	16,39

Джерело: Валовий внутрішній продукт/ Офіційний сайт Державної служби статистики України. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>; Закон України «Про Державний бюджет України» (за відповідні роки) / Офіційний сайт Міністерства Фінансів України. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.minfin.gov.ua/control/uk/publish/category/main?cat_id=42631

За таких умов введення нової політики у сфері державних закупівель може стати важливим кроком України до соціально відповідальної економіки. Проте існуюча модель закупівлі товарів вітчизняними органами державного управління сьогодні соціальну складову не включає, що підтверджується наявними кваліфікаційними критеріями до учасників процедури закупівель та критеріями оцінки, які визначені ЗУ «Про здійснення державних закупівель» [5].

Відбір пропозицій лише на підставі запропонованої ціни не є ефективним підходом. Стає усе більш очевидною необхідність встановлювати і застосовувати додаткові критерії для оцінки постачальників товарів і послуг, особливо при укладанні договорів на довгостроковий період. Саме на цьому принципі ґрунтується концепція так званих соціально відповідальних закупівель, що дозволяє орієнтувати механізми державних замовлень на потреби стійкого розвитку і становлення концепції КСВ. За кордоном, зокрема країнами ЄС, державні закупівлі вже сьогодні розглядаються як інструмент не тільки задоволення поточної діяльності органів державного управління, але і для реалізації соціальної політики.

Впродовж 1990-х рр. держзакупівлі в державах-учасниках ЄС регулювалися за допомогою набору інструкцій, які прагнули стандартизувати практику закупівель і забезпечувати ефективний конкурентний ринок для державних контрактів. Таким чином, критеріями вибору для всіх контрактів були або найнижча ціна, або найбільш економічно вигідна пропозиція, тобто співвідношення між ціною та якістю.

Теорія вільної торгівлі і єдиного ринку, яка лежала в основі інструкцій щодо закупівель, почала публічно піддаватися критиці в кінці 1990-х років, після прийняття Конвенції Європейського Союзу в 1997 році. Фактично, стаття 6 Конвенції вимагала об'єднання соціальних цілей для забезпечення стійкого розвитку. Це призвело до радикальної реформи законодавства ЄС відносно держзакупівель, яка досягла своєї кульмінації в 2004 році, коли Європейський Парламент затвердив дві нові інструкції по держзакупівлях. Додатково до соціально-орієнтованих поправок, ці нові директиви, що стали законними на початку 2006 року, встановили принцип, за яким критерії вибору мають бути пов'язані з предметом контракту. Згідно з «Директивою 2004/18/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 31 березня 2004 року про узгодження процедур визначення переможців для укладання державних договорів про виконання робіт, державних договорів про постачання та державних

договорів про надання послуг» визначено, що одночасно з вимогами щодо самої послуги замовник може встановлювати ряд інших вимог, яким має відповідати постачальник, при цьому такі вимоги не будуть безпосередньо пов'язані з якістю чи змістом послуги, а отже і не впливатимуть на предмет конкуренції [6, с. 47 – 48]. З поміж них необхідно виокремити ті, які стосуються КСВ та регулювання ризиків у СТВ:

- працівники учасників повинні мати певний освітній рівень;
- постачальник дотримується певних стандартів кадрової політики щодо поведінки працівників, зокрема, питання куріння, вживання алкогольних напоїв, оплати лікарняних, дотримання конфіденційності;
- учасник торгів має виконувати певні соціальні зобов'язання, зокрема, забезпечення соціальних потреб;
- учасник торгів повинен мати певні страхові поліси;
- питання дотримання учасником торгів певних принципів менеджменту.

Ще більшою мірою регуляторний вплив держави в забезпеченні конкурентних переваг соціально відповідальному бізнесу в системі держзакупівель можна виявити у статті 26 «Розпоряджень про державний сектор», де зазначено, що: «Агентства, що укладають контракт, можуть встановлювати спеціальні умови, що стосуються виконання контракту... Умови, які регулюють виконання контракту можуть, зокрема, стосуватися соціальних проблем» [7].

Разом з тим, в комюніке «Про законодавство ЄС в сфері державних закупівель і використання державних закупівель для проведення соціальної політики» зазначено, що при підписанні контрактів на поставку продукції для державних потреб необхідно приймати до уваги соціальні цілі [8, с. 35]. Зокрема виписані основні підходи до здійснення закупівель з врахуванням соціального аспекту:

- розробка відповідної технічної специфікації та умов контракту, включаючи вимоги до умов праці;
- правильний вибір постачальників;
- включення з числа постачальників тих, діяльність яких не відповідає законодавству в соціальній сфері;
- використання додаткових соціальних критеріїв.

Що стосується безпосередньо використання концепції корпоративної соціальної відповідальності в механізмі державних закупівель країн ЄС, то Європейська Комісія в Оновленій стратегії ЄС 2011 – 2014 корпоративної соціальної відповідальності [9, с. 20] зазначає, що ЄС повинен використовувати державні закупівлі та інвестиції для

закріплення ринкових стимулів розвитку КСВ. Зокрема, Комісія опублікувала рекомендації щодо соціально відповідальних державних закупівель, в яких описано як інтегрувати соціальні аспекти в систему закупівель.

Існує в правовому полі ЄС і визначення соціально відповідальної закупівлі. Під цим поняттям розуміється закупівельна діяльність, яка враховує, зокрема, сприяння зайнятості, гарантії щодо виконання стандартів умов праці, намагання підтримувати соціальну орієнтацію, соціальну економіку та забезпечення рівних можливостей, врахування етичних питань торгівлі, а також прав людини та трудових прав і прагнення досягти більш широких добровільних ініціатив КСВ разом з дотриманням принципів Договору про ЄС та Директиви ЄС щодо закупівель [10, с. 10]. Наводиться також приклад використання державних закупівель для укріплення соціально стратегічних цілей за кожною категорією, зокрема ті, які безпосередньо стосуються регулювання ризиків у СТВ:

- соціальне забезпечення та пільги;
- робочий час;
- достатня та рівна оплата праці;
- безпека та гігієна праці;
- свобода об'єднань, ведення колективних переговорів;
- рівні можливості для жінок;
- заборона дискримінації.

Слід відмітити, що соціальні аспекти вже активно використовуються в критеріях державних закупівель економічно розвинених країн [11]. Зокрема, з поміж обов'язкових критеріїв виділяється відповідність вимогам обов'язковим стандартам охорони праці. Що стосується бажаних критеріїв, то тут перелік аспектів, які безпосередньо стосуються КСВ значно ширший: навички, кваліфікація та досвід співробітників; партнерські відносини; менеджмент; безпека та охорона праці; рівні можливості при працевлаштуванні; штатний розпис та організаційна структура тощо. Okремо виписано критерій дотримання принципів корпоративної соціальної відповідальності.

Соціальні критерії стійких державних закупівель широко використовуються в Нідерландах та закріплені законодавчо [12]. Розрізняють загальні соціальні критерії, які застосовуються до всіх державних закупівель і додаткові соціальні критерії, які застосовуються для окремої продукції. Загальні критерії містять основні трудові стандарти МОП і права людини. Додаткові соціальні критерії стосуються

безпеки і гігієни праці, гідної праці та рівня її оплати. Рішення Уряду Нідерландів 2006 р. щодо розвитку соціальних аспектів як пріоритетів політики держави, широко обговорювалось між різними департаментами міністерств, представниками бізнесу і інших організацій. 9 жовтня 2009 року Уряд Нідерландів прийняв політичне рішення щодо соціальних критеріїв у сфері державних закупівель – соціальні критерії застосовуватимуться для всіх державних закупівель.

Слід відмітити, що стандарт SA8000 є частиною соціальних критеріїв програми Уряду Нідерландів по стійких державних закупівлях [13]. Соціальні умови тендеру не використовуються при виборі партії продукції, але обговорюються на етапі підписання договору. Постачальник зобов'язаний прийняти соціальні умови. Виділяють два типи соціальних умов: генеральні (основні) і додаткові, якими управлятимуть на основі одного з трьох «режимів». Загальні умови засновані на основних принципах конвенцій МОП: свобода об'єднання і право на ведення колективних переговорів; відсутність примусової та дитячої праці, дискримінації. Додаткові критерії встановлюються при купівлі певних товарів: рівень оплати праці, робочий час, здоров'я і безпека тощо. Після підписання контракту постачальник обирає «режим», за яким він буде управляти соціальними умовами. Є три режими:

- 1) постачальник має сертифікат SA8000, що підтверджує відповідність соціальним умовам;
- 2) постачальник не має жодних ризиків, пов'язаних з порушеннями встановлених соціальних умов. Якщо державний орган не згоден з цим, то застосовується режим 3;
- 3) соціальні ризики наявні або можуть з'явитись: постачальнику необхідно зробити аналіз ризиків, він повинен показати, як пом'якшити ризики і повідомити про наслідки своїх дій.

Перший режим є найбільш швидким, надійним і економічно ефективним способом перевірки зобов'язань як для постачальника, так і для державної установи. Просто показуючи посвідчення, постачальник автоматично перевіряється.

Проектом Федерального Закону Російської Федерації "Про федеральну контрактну систему" також поступово впроваджуються окремі положення концепції КСВ в державні закупівлі. Так, Уряд Російської Федерації має право встановлювати для окремих видів товарів (робіт, послуг), які купуються шляхом проведення конкурсу (у тому числі конкурсу з обмеженою участю, двох етапного конкурсу), наступні

додаткові кваліфікаційні вимоги до учасників конкурсу: досвід і ділова репутація, трудові ресурси для виконання контракту [14].

Соціально відповідальні державні закупівлі здійснюють значний вплив на ринок та можуть дати підприємствам реальні стимул-реакції для розвитку КСВ. Використовуючи соціальні критерії, органи державної влади можуть сприяти зайнятості, гідним умовам та оплаті праці, соціальній інтеграції, запобіганню ризикам у соціально-трудовах відносинах. Існує декілька потенційних вигод від інтеграції соціальної відповідальності в державні закупівлі [10, с. 12 – 13]:

- 1) сприяння додержання законодавчих норм;
- 2) стимулювання соціально відповідального ринку;
- 3) демонстрація соціально відповідального управління;
- 4) стимулювання конкуренції;
- 5) більш ефективні державні витрати.

Отже, на даному етапі формування законодавчої бази в сфері державних закупівель актуально враховувати соціальні аспекти, зокрема використання концепції КСВ. Це не лише дозволить досягти істотних прямих фінансових і соціальних покращень, стане дієвим стимулом розвитку КСВ та інструментом регулювання ризиків у СТВ, але і дозволить підвищити ефективність державних закупівель.

Процедура проведення конкурсних торгів чітко виписана в законодавчому порядку [5]. На сьогодні інтегрувати РСВ в цей процес можливо на трьох етапах:

- 1) на етапі встановлення кваліфікаційних критеріїв до учасників торгів та визначення переліку документів про відповідність їх таким критеріям: змінити існуючі вимоги, які щодо персоналу учасників стосуються лише кваліфікації («наявність працівників відповідної кваліфікації, які мають необхідні знання та досвід» [5]). Пропонується ввести вимогу відповідності загального РСВ підприємства у соціально-трудовах відносинах певному пороговому (мінімально допустимому) значенню, яке визначено соціальними партнерами в Генеральній угоді – k_{\min} ;
- 2) на етапі розгляду та оцінки пропозицій конкурсних торгів, а саме: включення до основних критеріїв оцінки показника РСВ з визначенням його частки у загальній оцінці пропозицій конкурсних торгів;
- 3) на етапі підписання договору, а саме: внесення до обов'язків учасника (постачальника) дотримання РСВ на підприємстві та передбачення відповідальності за невиконання.

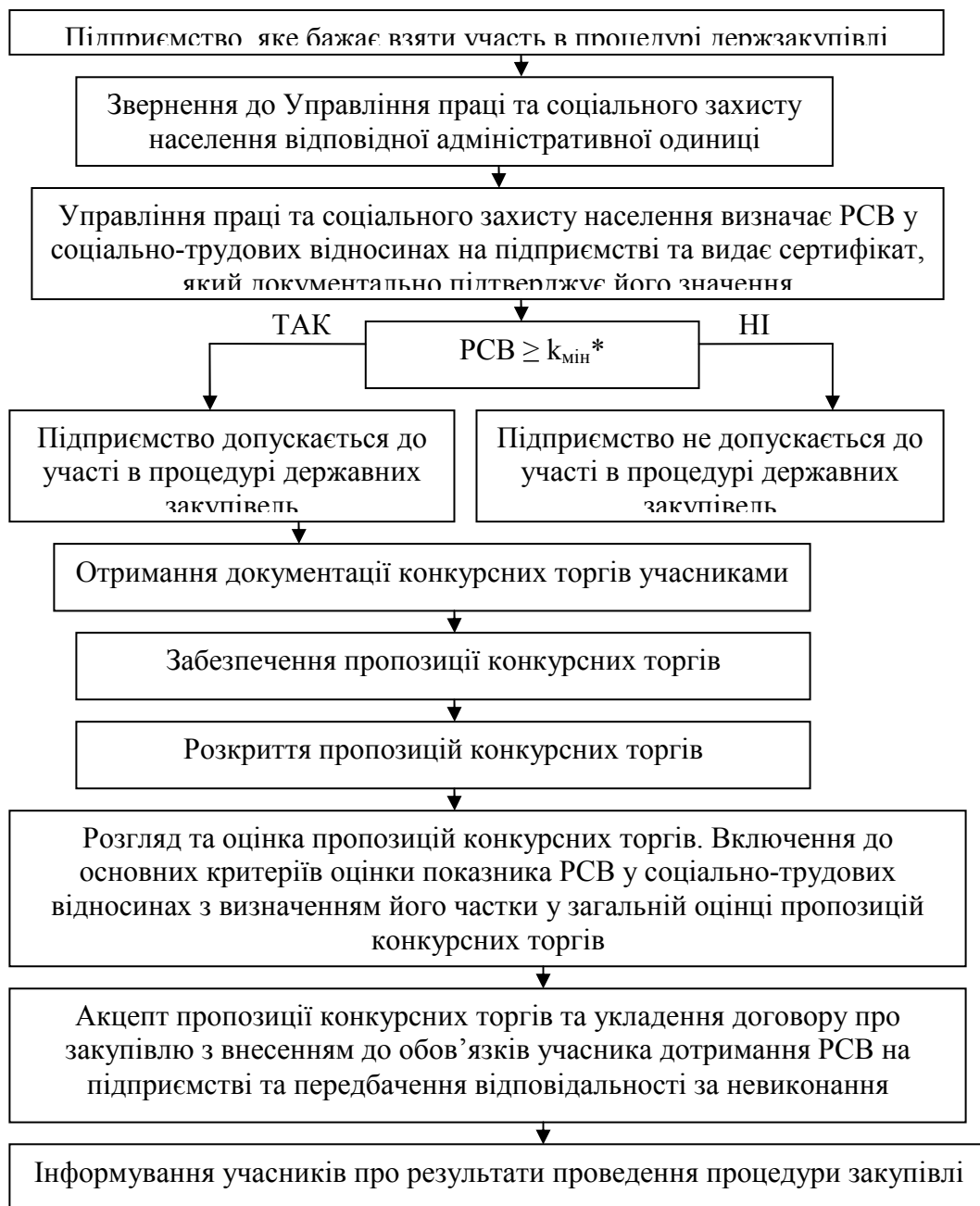
Якщо використовувати цей показник в системі державних закупівель, то необхідно проводити процедуру обрахунку РСВ

незалежним зовнішнім аудитором. Таким аудитором можуть бути незалежні органи, які надають послуги сертифікації за різноманітними стандартами, зокрема SA8000. Проте вартість таких послуг становить більше 10 тис. грн. [15; 16] і це лише оплата робіт по сертифікації. Загальні ж витрати на розробку, впровадження та безпосередньо сертифікацію можуть перевищувати 100 000 грн. [17, с. 178]. Такі витрати для українських підприємств, зокрема малих та середніх, не можуть стимулювати слідування принципам КСВ.

За таких умов здійснення оцінювання соціальної відповідальності підприємства у соціально-трудових відносинах на основі параметрів соціальної відповідальності доцільно покласти на державні органи. Зокрема Міністерство соціальної політики, яке має розгалужену територіальну структуру [18] і до повноважень підрозділів якого відноситься моніторинг у сфері праці, зайнятості, трудової міграції, загальнообов'язкового державного соціального страхування, пенсійного забезпечення, соціального захисту та соціального обслуговування населення, аналіз та прогноз соціально-трудових відносин на відповідних територіях. Окрім того, до їхнього кола повноважень відносяться питання договірного регулювання ризиків у СТВ, а саме аналіз ситуації в соціально-трудої сфері на відповідній території, стан укладення колективних договорів на підприємствах, в установах та організаціях; сприяння організації переговорного процесу між сторонами соціального партнерства, надання їм організаційно-методичної допомоги; проведення реєстрації, ведення обліку, забезпечення зберігання оригіналів колективних договорів, змін та доповнень до них. Такі завдання виписано в Типовому положенні про Головне управління праці та соціального захисту населення та чинних Положеннях Управління праці та соціального захисту населення райдержадміністрацій [19].

Спеціалісти управлінь збиратимуть та оброблятимуть необхідну інформацію для визначення РСВ на конкретному підприємстві та видаватимуть документ із визначеним РСВ, який буде підтверджувати інформацію учасників торгів або учасників попередньої кваліфікації про їхню відповідність кваліфікаційним критеріям.

Використовуючи розроблені автором методичні засади оцінювання ефективності регулювання ризиків у соціально-трудових відносинах на основі параметрів соціальної відповідальності розроблено схему інтегрування соціальних аспектів в систему державних закупівель (рис. 1 – складено автором).

* $k_{\text{мін}}$ – мінімально допустиме значення РСВ у соціально-трудовах відносинах, яке визначено соціальними партнерами в Генеральній угоді

Рис. 1. Схема використання оцінки РСВ у соціально-трудовах відносинах в системі державних закупівель (Джерело: складено автором)

Висновки. Таким чином можна стверджувати, що оскільки органи державної влади є найбільшим споживачем на ринку, то за допомогою своєї купівельної спроможності держава може зробити важливий вклад в соціальну стабільність та справедливість. Сьогодні в Україні є можливості використання рівня соціальної відповідальності підприємства у соціально-трудових відносинах в механізмі державного стимулювання КСВ, зокрема в реалізації окремих фінансових інструментів. Однією з серед інших можливих процедур стимулювання доцільно розглянути схему, розроблену в даній роботі. Проте сьогодні необхідне погоджене рішення соціальних партнерів щодо введення РСВ в держзакупівлі та визначення його мінімально допустимого рівня. Це дозволить ефективно мотивувати вітчизняні підприємства впроваджувати практики КСВ і тим самим регулювати ризики у СТВ.

Література

1. Багиев Г.Л., Асаул А.Н. Организация предпринимательской деятельности. Учебное пособие / Под общей ред. проф. Г.Л.Багиева. - СПб.: Изд-во СПбГУЭФ, 2001. – 231 с. – [Электронный ресурс]. – Режим доступа: http://www.aup.ru/books/m72/4_3.htm
1. Государственные закупки: принципы, законодательные нормы, и институциональные схемы: Учебный модуль. – Москва: TASIC, 2003. – 248 с.
3. Валовий внутрішній продукт/ Офіційний сайт Державної служби статистики України. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
4. Закон України «Про Державний бюджет України» (за відповідні роки) / Офіційний сайт Міністерства Фінансів України. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.minfin.gov.ua/control/uk/publish/category/main?cat_id=42631
5. Закон України «Про здійснення державних закупівель» / Офіційний сайт Верховної Ради України; Закон від 01.06.2010 № 2289-VI. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2289-17>
6. Посібник із загальноприйнятої практики країн-членів ЄС стосовно керівних принципів державних закупівель в Україні: Керівництво з питань державних закупівель // Стен Єнсен, О. Шатковський, 2011-2012 р.р. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://tender.dz-ua.org/docs/rukovodstvo_po_obscheprijatoj_praktike_stran_chlenov_es.doc

7. European Parliament and Council (2004) Directive 2004/18/EC of 31 March 2004 on the coordination of procedures for the award of public works contracts, public supply contracts and public service contracts. Official Journal of the European Union, 47, 1–127.
8. Государственные закупки: Учебное пособие / У. Бурханов. – Ташкент, 2009. – 168 с.
9. European Commission (2011) COMMUNICATION FROM THE COMMISSION TO THE EUROPEAN PARLIAMENT, THE COUNCIL, THE EUROPEAN ECONOMIC AND SOCIAL COMMITTEE AND THE COMMITTEE OF THE REGIONS. A renewed EU strategy 2011-14 for Corporate Social Responsibility, 1 – 15 [WWW document]. URL <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2011:0681:FIN:EN:PDF>
10. European Commission (2008) Study on the incorporation of Social Considerations in Public Procurement in the EU, 1 – 72. [WWW document]. URL <http://ec.europa.eu/social/BlobServlet?docId%3D6457%26langId%3Den&usg=ALkJrhinCH60BBcyx-Y1bfHL3L5ESbPRSQ>
11. City of Whittlesea. Department of Planning and Community Development. Tender Probity & Evaluation Plan. 1 – 8 [WWW document]. URL http://www.dpcd.vic.gov.au/_data/assets/pdf_file/0017/109250/Tender-Probity-and-Evaluation-Plan-PDF.pdf
12. NL Agency Ministry of Economic Affairs. Focus on sustainability, innovation and international. Criteria development. [WWW document]. URL <http://www.agentschapnl.nl/en/programmas-regelingen/criteria-development>
13. Social Accountability International (2011) SA8000 Approved by Dutch Sustainable Public Procurement. [WWW document]. URL <http://www.sa-intl.org/index.cfm?fuseaction=Page.ViewPage&PageID=1157>
14. Проект федерального закона от 18 октября 2011 года «О федеральной контрактной системе в сфере закупок товаров, работ и услуг» / Дискуссионная площадка Минэкономразвития России. – [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://ideas.economy.gov.ru/>
15. ПИИ ООО «Бюро Веритас Сертификейшн Украина» / Сертификация систем менеджмента качества, экологии, безопасности и социальной ответственности. – [Электронный ресурс]. – Режим доступа: http://9001.uaprom.net/product_list/group_1469891
16. НП «Само-Регулируемая Организация» / Сертификация SA 8000:2001. – [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.vstupit-v-sro.ru/sertifikaciya-sa-80002001>

17. Залога В. А, Ивченко А. В. Раджаб Заде Мортеза. Сертификация систем менеджмента социальной ответственности – результаты и преимущества // Вісник СумДУ. Серія “Технічні науки”. – №2, 2012. – с. 169 – 180.

18. Офіційний сайт Міністерства соціальної політики України / Регіони. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу:

http://mlsp.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article;jsessionid=F5933925C8DB61DF03590BA535AD2D47?art_id=130040&cat_id=4129052

19. Постанова КМУ «Про затвердження типових положень про Головне управління праці та соціального захисту населення обласної, Київської міської, управління праці та соціального захисту населення Севастопольської міської і про управління праці та соціального захисту населення районної, районної у м. Києві та Севастополі державної адміністрації» від 30 травня 2007 р. N 790. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу:

http://bs-staff.com.ua/ids_kd/p_date/1136_788_1.html

Abstract

Olena Oliinyk

CORPORATE SOCIAL RESPONSIBILITY IN PUBLIC PROCUREMENT: EXPANSION PROSPECTS

The paper deals with the expansion prospects of Corporate Social Responsibility (CSR) in public procurement (including sustainable procurement) in Ukraine. The analysis is based on the experience of foreign practitioners and describes a concept whereby contracting authorities integrate social and environmental concerns in their public procurement activity.